

Завод за јавно здравље “Тимок”

Сремска 13, 19000 Зајечар

е-mail: timok@zavodzajecar.rs; www.zavodzajecar.rs

жиро рачун 840-250667-71; матични број 07147929; шифра делатности 8690; ПИБ 101327330
центра: +38119422477, +38119422543; факс: +38119442236; рачуноводство: +38119425659;

АНАЛИЗА ОПРЕМЕ ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА НА ПРОСТОРУ ОКРУГА ЗАЈЕЧАР 2021. ГОДИНЕ

И

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ЗА ПЕРИОД ОД 2017. ДО 2021. ГОДИНЕ

ИЗРАДИО:

**ОДЕЉЕЊЕ ЗА АНАЛИЗУ, ПЛАНИРАЊЕ ОРГАНИЗАЦИЈУ
ЗДРАВСТВЕНЕ СЛУЖБЕ И ИНФОРМАТИКЕ СА
БИОСТАТИСТИКОМ У ЗДРАВСТВУ
ЗЈЗ “ТИМОК” ЗАЈЕЧАР**

ЗАЈЕЧАР, 2022. године

УВОД

Законом о здравственој заштити Републике Србије (“Сл. гласник РС” бр.25/19), Правилником о ближим условима за обављање здравствене делатности у здравственим установама и другим облицима здравствене службе (“Сл. гласник РС” бр. 42/2006, 112/2009, 50/2010, 79/2011, 10/2012, 119/2012, 22/2013, 16/2018 и 18/2022), Уредбом о плану мреже здравствених установа у Републици Србији (“Сл. гласник РС” бр 5 /2020, 11 /2020, 52 /2020, 88 /2020, 62/2021, 69/2021, 74/2021 I 95/2021)) и Правилником о условима и начину унутрашње организације (“Сл. гласник РС” бр. 43/2006 и 126/2014), прописују се:

1. Број, структура, капацитет и просторни распоред здравствених установа у државној својини, као и њихове организационе јединице по нивоима здравствене заштите, организација службе хитне медицинске помоћи, као и друга питања од значаја за организацију здравствене службе у Републици Србији.
2. Критеријуми за оснивање и адекватно распоређивање здравствених установа на дефинисаној територији у зависности од здравствене делатности коју обавља, броја становника којима пружа здравствену заштиту, као и од учесталости и сложености захтева грађана за здравственом заштитом.
3. Услови и начин унутрашње организације здравствене установе по нивоима неге здравствене делатности и врстама здравствених установа, као и организационих јединица у зависности од врсте делатности здравствених установа, обима стучних послова, постељних и других капацитета, броја запослених у здравственој установи и других услова.
4. Ближи услови у погледу кадра, опреме и лекова које за оснивање и обављање здравствене делатности, односно одређених послова здравствене делатности, морају испуњавати здравствене установе, односно други облици здравствене службе.
5. Листа опреме за обављање здравствене делатности.

Током друге половине 2011.године, Министарство здравља Републике Србије је спроводило пројекат „Пружање унапређених услуга на локалном нивоу“ – (ДИЛС), заједно са Министарством просвете и Министарством рада и социјалне политике. Пројекат се реализује из средстава зајма Светске банке/Међународне банке за обнову и развој (ИБРД), и трајао је од 2009. до 2012.године. Овај Пројекат је имао за циљ да пружи помоћ започетој реформи примарне здравствене заштите, како би се оснажили капацитети установа и крајњих корисника, побољшањем доступности, ефикасности, правичности и квалитета пружених услуга. Један од специфичних циљева пројекта је развијање нових стандарда медицинске опреме за сва три нивоа здравствене заштите.

Да би се остварили циљеви Пројекта, неопходно је реализовати одређене активности, међу којима је и успостављање информационих система који повезују локалне даваоце услуга (домови здравља, школе, центри за социјални рад и невладине организације) са надлежним министарством и омогућавају успешније и транспарентније финансирање услуга, пружање услуга и међусекторску размену информација.

У делу Пројекта који се односи на набавку неопходне опреме, како би се на што бољи начин одговорило специфичним потребама својих корисника и како би се у будућности пружале боље циљане, делотворније и квалитетније услуге уз виши ниво економске оправданости утрошених средстава, значајан део средстава Зајма је додељиван здравственим установама из Плана мреже у облику грантова.

Током 2012.године, Министарство здравља укључује и Институте/Заводе за јавно здравље у проверу пописа медицинске опреме у здравственим установама које су током друге половине 2011.године спроводиле пројекат Министарства здравља „ДИЛС“. Опрему од националног значаја (према ГМДН шифрарнику) коју надлежне особе из здравствених установа нису пописале, морају пописати на прописаним обрасцима, како би здравствена установа била спремна за унос података. На овај начин се извршила припрема за унос потпуних и тачних података.

Здравствене установе из Плана мреже достављају Збирни извештај о медицинској опреми од националног интереса у здравственој установи, са пресеком стања на дан 31.12. и 30.06., почев од 31.12.2012.године. За израду истих коришћени су: Номенклатура медицинске опреме од националног интереса и ГМДН шифрарник.

Збирни извештаји о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама су достављени од стране здравствене установе оверени и потписани од стране одговорне особе за евиденцију медицинске опреме и од стране директора здравствене установе.

МРЕЖА ЗДРАВСТВЕНИХ УСТАНОВА ОКРУГА ЗАЈЕЧАР

На простору округа Зајечар, у Плану мреже здравствених установа, предвиђене су здравствене установе за пружање примарне здравствене заштите, секундарне здравствене заштите и здравствена установа на више нивоа.

1. Здравствене установе примарне здравствене заштите

Примарна здравствена заштита становништву округа Зајечар се пружа у:

1. Дому здравља Бољевац (за потребе становништва општине Бољевац),
2. Дому здравља Зајечар (за потребе становништва општине Зајечар) и
3. Дому здравља Књажевац (за потребе становништва општине Књажевац),
4. Апотекарска установа Зајечар (за потребе становништва општина Бољевац, Зајечар, Књажевац и Сокобања).

2. Здравствене установе секундарне здравствене заштите

Секундарна здравствена заштита становништву округа Зајечар се пружа у:

1. Општој болници Зајечар,
2. Општој болници Књажевац и
3. Специјалној болници «Гамзиград» Зајечар

3. Здравствена установа на више нивоа

Здравствена установа која пружа здравствену заштиту на више нивоа:

1. Завод за јавно здравље «Тимок» Зајечар

ОПРЕМА У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА ЗАЈЕЧАР

Подаци о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама са територије округа Зајечар, преузети су из Збирних извештаја о медицинској опреми од националног интереса у здравственим установама (са пресеком на дан 30.06 и 31.12. текуће године) који служе као основ за формирање и ажурирање Регистра медицинске опреме од националног значаја у здравственим установама из Плана мреже. За потребе Анализе су коришћени подаци који се односе на дан 31.12.2021.године.

Табела 1.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја по здравственим установама из Плана мреже у односу на функцију, на дан 31.12.2021.године

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног интереса			
	УКУПНО	у функцији	ван функције	непознато
Апотекарска установа Зајечар	0	0	0	0
ДЗ Бољевац	47	46	1	0
ДЗ Књажевац	20	19	1	0
ДЗ Зајечар	45	45	0	0
ОБ Књажевац	84	66	17	1
ОБ Зајечар	159	156	3	0
СБ Гамзиград	16	7	9	0
ЗЈЗ "Тимок" Зајечар	14	14	0	0
УКУПНО	385	353	31	1

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Апотекарска установа Зајечар нема јединице медицинске опреме од националног значаја.

На дан 31.12.2021.године, у здравственим установама примарне и секундарне здравствене заштите округа Зајечар, од укупно 385 јединица медицинске опреме од националног значаја, 8,1% су ван функције (31 јединица). Највећи удео јединица медицинске опреме које су ван функције имају Специјална болница „Гамзиград“ (9 јединице са уделом од 56,3%) и ОБ Књажевац (17

јединица са уделом од 20,2%). Без јединице медицинске опреме која је ван функције су ДЗ Зајечар и ЗЈЗ „Тимок“ Зајечар.

Овако велики удео јединица медицинске опреме које су ван употребе у наведеним здравственим установама округа Зајечар, указује на чињеницу да током протеклог периода нису благовремено замењене или враћене у функцију.

КОМПАРАТИВНА АНАЛИЗА ОПРЕМЕ У ЗДРАВСТВЕНИМ УСТАНОВАМА ОКРУГА ЗАЈЕЧАР ЗА ПЕРИОД ОД 2017. ДО 2021.ГОДИНЕ

За потребе израде компаративне анализе коришћени су подаци о броју јединица медицинске опреме од националног значаја на дан 31.12. за период од 2017. до 2021. године.

Дом здравља Бољевац

Табела 2.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Бољевац у односу на функцију, за период од 2017. до 2021. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2017	2018	2019	2020	2021
	у функцији	44	45	45	44	46
	ван функције	1	1	1	1	1
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Бољевац	УКУПНО	45	46	46	45	47

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

На дан 31.12.2021.године, Дом здравља Бољевац има повећање укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја у односу на претходни посматрани период, за 2 јединице већи у односу на 2020. и 2017.годину, а мањи за

1 јединицу у односу на 2018. и 2019. годину. Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја који је ван функције је остао непромењен (1 јединица), а кретање укупног броја јединица медицинске опреме од националног значаја условљен је кретањем броја јединица које су у функцији (Табела 2).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме се креће око 2,2%, а у 2021. износи 2,1% (Табела 2).

Дома здравља Књажевац

Табела 3.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Књажевац у односу на функцију, за период од 2017. до 2021. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2017	2018	2019	2020	2021
	у функцији	18	18	18	19	19
	ван функције	1	1	1	1	1
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Књажевац	УКУПНО	19	19	19	20	20

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Дом здравља Књажевац, на дан 31.12.2021.године, има исти број јединица опреме као и у 2020. години, односно за 1 јединицу медицинске опреме од националног значаја више у односу на период од 2017. до 2019.године, а условљен је кретањем броја јединица који су у функцији. Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја који је ван функције је остао непромењен, односно 1 јединица (Табела 3).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у смањењу од 2020. године и износи 5,0% (Табела 3).

Дом здравља Зајечар

Табела 4.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Дома здравља Зајечар у односу на функцију, за период од 2017. до 2021. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2017	2018	2019	2020	2021
	у функцији	42	42	42	45	45
	ван функције	0	0	0	0	0
	непознато	0	0	0	0	0
ДЗ Зајечар	УКУПНО	42	42	42	45	45

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Дом здравља Зајечар је у периоду од 2017. године до 2019.године имао исти број јединица медицинске опреме од националног значаја (Табела 4). Од 2020. године број јединица медицинске опреме је већи за 3 јединице.

У посматраном периоду није било јединица медицинске опреме од националног значаја које су ван функције (Табела 4).

Општа болница Књажевац

Табела 5.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Опште болнице Књажевац у односу на функцију, за период од 2017. до 2021. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2017	2018	2019	2020	2021
	у функцији	58	58	64	66	66
	ван функције	7	7	13	14	17
	непознато	1	1	1	1	1
ОБ Књажевац	УКУПНО	66	66	78	81	84

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Општа болница Књажевац на дан 31.12.2021.године, бележи повећање броја јединица опреме од 2019. године, и то пре свега занављањем опреме као и на рачун пораста броја опреме која је ван функције (Табела 5).

Број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је исти као и 2020. године, већи је за 2 јединице у односу на 2019. годину, а за 8 јединица у односу на претходне године посматрања. Број јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције је у константном порасту од 2019. године, а за 3 јединице у односу на 2020.годину.

Општа болница Књажевац је једина здравствена установа округа Зајечар која има 1 јединицу медицинске опреме од националног значаја чија је функција непозната последњих пет година посматраног периода (Табела 5).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у сталном порасту од 2019.године у односу на претходне две године. У периоду од 2017. до 2018.године удео је 10,6%, а од 2019.године од 16,7% до 22,3% у 2021.години (Табела 5).

Општа болница Зајечар

Табела 6.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Опште болнице Зајечар у односу на функцију, за период од 2017. до 2021. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2017	2018	2019	2020	2021
	у функцији	156	156	156	156	156
	ван функције	1	1	1	1	3
	непознато	0	0	0	0	0
ОБ Зајечар	УКУПНО	157	157	157	157	159

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

На дан 31.12.2021.године, Општа болница Зајечар има две јединице медицинске опреме од националног значаја више у односу на претходне године посматрања, на рачун повећања броја јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције али и занављањем опреме (Табела 6).

Удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је на незнатном нивоу и то 0,6% од 2017. до 2020. године, а 2021. износи 1,9%. (Табела 6).

Специјална болница за рехабилитацију „Гамзиград“ Зајечар

Табела 7.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Специјалне болнице за рехабилитацију «Гамзиград» Зајечар у односу на функцију, за период од 2017. до 2021. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2017	2018	2019	2020	2021
	у функцији	13	13	8	8	7
	ван функције	3	3	8	8	9
	непознато	0	0	0	0	0
СБ Гамзиград	УКУПНО	16	16	16	16	16

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Специјална болница за рехабилитацију „Гамзиград“ Зајечар, на дан 31.12.2021.године, има исти укупан број јединица медицинске опреме у целом периоду посматрања, а на рачун пораста броја јединица медицинске опреме од националног значаја које су ван функције и смањењем јединица које су у функцији, од 2019. године (Табела 7).

Број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је за 1 јединицу мањи у односу на 2019. и 2020.годину, а за 6 јединица у односу на прве две године посматрања (Табела 7).

У посматраном петогодишњем периоду удео медицинске опреме од националног значаја ван функције у укупном броју јединица медицинске опреме је у порасту, и креће се од 18,8% 2017.године до 56,3% 2021.године (Табела 7).

Завод за јавно здравље „Тимок“ Зајечар

Табела 8.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја Завода за јавно здравље «Тимок» Зајечар у односу на функцију, за период од 2017. до 2021. године.

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2017	2018	2019	2020	2021
	у функцији	5	5	9	14	14
	ван функције	0	0	0	0	0
ЗЈЗ "Тимок" Зајечар	непознато	0	0	0	0	0
	УКУПНО	5	5	9	14	14

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

На дан 31.12.2021.године, Завод за јавно здравље „Тимок“ Зајечар има укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја исти као 2020. године, а већи за 5 у односу на 2019. и већи за 9 у односу на претходни период посматрања (Табела 8).

Завод за јавно здравље „Тимок“ Зајечар нема јединице медицинске опреме од националног значаја ван функције у посматраном периоду (Табела 8).

ОКРУГ ЗАЈЕЧАР

Табела 9.

Број јединица медицинске опреме од националног значаја здравствених установа из Плана мреже у односу на функцију, за период од 2017. до 2021. године

Здравствена установа из Плана мреже	Број јединица медицинске опреме од националног значаја	Година				
		2017	2018	2019	2020	2021
	у функцији	336	337	342	352	353
	ван функције	13	13	24	25	31
ОКРУГ ЗАЈЕЧАР	непознато	1	1	1	1	1
	УКУПНО	350	351	367	378	385

Извор података: База медицинске опреме, Институт за јавно здравље Србије

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у здравственим установама примарне и секундарне здравствене заштите округа Зајечар и здравственој установи на више нивоа на дан 31.12.2021.године је у константном порасту, већи је за 7 јединица у односу на 2020.годину, а за 35 у односу на 2017.годину. Пораст опреме је настао пре свега занављањем опреме, али и порастом јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције.

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији је у значајном порасту од 2019. године, а у 2020. години је већи за 16 у односу на 2017.годину када је укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја у функцији најмањи у посматраном петогодишњем периоду.

Укупан број јединица медицинске опреме од националног значаја ван функције је у порасту, и то, за 18 јединица у односу на 2017. и 2018.годину и уделом од 3,7% у укупном броју јединица опреме, за 7 у односу на 2019., а за 6 у односу на 2020. годину са уделом од 8,1% (Табела 9).

Највећи удео јединица медицинске опреме које су ван функције у односу на укупан број јединица медицинске опреме од националног интереса у посматраном периоду имају:

- Специјална болница за рехабилитацију „Гамзиград“ са кретањем вредности удела од 18,8% (3 јединице) 2017. и 2018.године до 56,3% 2021. (9 јединица),
- Општа болница Књажевац; са кретањем вредности удела од 10,6% (7 јединица) у 2017. и 2018. години до 20,2% у 2021.години (17 јединица),

Најмањи удео јединица медицинске опреме које су ван функције у односу на укупан број јединица медицинске опреме од националног интереса у посматраном периоду имају:

- Општа болница Зајечар; са константном вредношћу удела од 0,6% (1 јединицу) у посматраном петогодишњем периоду до 1,9% (3 јединице) у 2021.години,
- Дом здравља Бољевац; са истом вредношћу удела од 2,2% (1 јединицу) у посматраном периоду до 2021.године са уделом од 2,1%,
- Дом здравља Књажевац; са кретањем вредности удела од 5,3% од 2017. до 2019. године до 5,0% у 2020. и 2021.години (1 јединицу),

Без јединица медицинске опреме које су ван функције у посматраном периоду су:

- Дом здравља Зајечар и
- Завод за јавно здравље „Тимок“ Зајечар.

На нивоу округа Зајечар једино Општа болница Књажевац има **1 јединицу медицинске опреме од националног интереса чија функција није позната** на дан 31.12. у свим годинама посматрања.

ЗАКЉУЧАК СА ПРЕДЛОГОМ МЕРА

1. Проблеми у раду

Повремени проблеми у раду настају због чињенице да здравствене установе мењају особу одговорну за унос података, или када установа добије одређену јединицу опреме за коју не постоје сви подаци неопходни за унос у базу опреме (обавезни подаци), или због немогућности прихватања података за јединицу опреме у базу опреме (нпр. назив произвођача опреме не може да се изабере из падајућег менија – не постоји у менију).

2. Предлог мера

2.1. Свака здравствена установа из Плана мреже мора имати дугорочни план развоја здравствене установе, који мора да садржи и план набавке медицинске опреме. План набавке медицинске опреме мора да садржи дугорочне смернице развоја здравствене установе, као и краткорочне планове, усклађене са годинама старости медицинске опреме и обезбеђивање нове опреме, како би се благовремено заменила медицинска опрема која је ван употребе. Значајно је и благовремено обезбеђивање савремене медицинске опреме која би пратила развој здравствене установе и проширење делатности здравствене установе у складу са законом и подзаконским актима и са препознатим потребама становништва за здравственом заштитом.

2.2. Пожељно је усавршити базу опреме како би се превазишли сви недостаци у досадашњем раду и како би се добили сви потребни подаци за свакодневни рад здравствене установе и за планирање за наредни период. Такође су ови подаци неопходни и за израду планова набавке опреме на републичком нивоу.